

БЕКІТЕМІН

Қазақстан Республикасы
Мәдениет және Спорт министрлігінің
Спорт және дене шынықтыру істері
комитетінің төрағасы

С. Ергалиев

2023 жыл

« »

КЕЛІСЕМІН

«Қазақстан Республикасының
Президенттік сынақ және
Президенттік көпсайыс
Федерациялар Одағы» ЗТБ
Вице-Президенті

С. Надирбек

2023 жыл

« »

**2023 жылға арналған қысқы Президенттік көпсайыстан (Полиатлон)
республикалық жарыстардың
ЕРЕЖЕСІ.**

Астана қаласы 2023 жыл

1. Спорттық жарыстың атауы

- 1.1. Қазақстан Республикасының Чемпионаты;
- 1.2. Кросстық көпсайыстан Қазақстан Республикасының Чемпионаты;
- 1.3. Қазақстан Республикасының роллерлік Чемпионаты;
- 1.4 Қазақстан Республикасының Кубогі.

2. Мақсаттары мен міндеттері

-Қысқы Президенттік көпсайыстан Қазақстан Республикасының чемпионаттары және кубогы келесі мақсаттарда өткізіледі:

-Қазақстанның аймақтары, спорт клубтарында және балалар мен жасөспірімдер спорт мектептерінде Президенттік көпсайысты дәріптеп, дамыту. Дене шынықтыру мен спортты одан әрі жаппай дамыту, Президенттік көпсайыс-халықтың дене шынықтыру даярлығын және салауатты өмір салтын насихаттау. Халықаралық жарыстарға қатысу мақсатында Қазақстан Республикасының ең үздік көпсайыскерін анықтау. Президенттік көпсайысты енгізуде, халықтың дене шынықтыру даярлығы және көпсайысшыларды дайындаудағы дене шынықтыру және спорт ұйымдарының жұмысын қорытындылау.

3. Жарыстың өткізілу орны мен уақыты

3.1 Қазақстан Республикасының Чемпионаты Өскемен қаласында 2023 жылғы 10-16 ақпан аралығында өткізіледі.

3.2 Кросстық көпсайыстан Қазақстан Республикасының Чемпионаты Астана қаласында 2023 жылғы 3-7 шілде аралығында өткізіледі.

3.3 Қазақстан Республикасының роллерлік Чемпионаты Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавл қаласында 2023 жылғы 1-6 тамыз аралығында өткізіледі.

3.4 Қазақстан Республикасының Кубогі Өскемен қаласында 2023 жылғы 19-24 желтоқсан аралығында өткізіледі.

4. Спорттық жарысты өткізу жүйесі

Жарыстарды даярлау және өткізуді басқару Қазақстан Республикасы Мәдениет және Спорт министрлігінің Спорт және дене шынықтыру істері комитетімен іске асырылады. Спорттық дене шынықтыру және спорт басқармасы жарыстарды спорт жабдықтармен қамтамасыз етуге жауапты. Жарыстардың өткізілуі «Қазақстан Республикасының Президенттік сынақ және Президенттік көпсайыс Федерациялар Одағының» заңды тұлғалар бірлестігінің ұсынысы бойынша бекітілген спорт түрлері бойынша төрешілер алқасына тапсырылады.

5. Қатысушы ұйымдар

Жарысқа дәрігер рұқсаты бар облыс, спорт клубтар, ЖСШМ, БЖСМ құрама командалары қатыса алады. Жарыс жекелей, командалық және абсолюттік біріншілікте өткізіледі, БЖСМ арасында командалық есеп әр жас ерекшелігінде 1 қыз және 1 ұл алынады.

Дәрігердің қосымша анықтамасы және жаттықтырушының жазбаша рұқсатымен қыздар, ұлдар, жасөспірімдер, бойжеткендер бір жас үлкен спортшылармен қатысуға рұқсат етіледі.

6. Спортшылардың жаттықтырушылардың, төрешілердің және басқада қатысушылардың сандық құрамы

Команда құрамы: 21 адам, соның ішінде 18 спортшы, 2 жаттықтырушы, 1 төреші.

7. Спортшылардың жынысы мен туған жылы

Қатысушылар келесі жас аралықтарында бәстеседі: ұлдар және қыздар 2011-10 жылғы (12-13 жас), 2009-08 жылғы (14-15 жас). Жастар және жасөспірімдер 2007-06 жылғы (16-17 жас), 2005-03 жылғы (18-20 жас). Ерлер мен әйелдер 2002-00 жылғы (21-23 жас), 1999-1989 жылғы (24-34 жас), 1988-1984 жылғы (35-39 жас), 1983-1974 жылғы (40-49 жас), 1973-1964 жылғы (50-59 жас), 1963-1954 жылғы (60-69 жас), 1953 жылғылар және одан үлкендер (70 жас және жоғары жастағылар).

Осы Ережеде көрсетілген барлық жарыстар үшін, қатысушылардың жасын туған күнімен айына қарамастан 2023 жылдың 1 қаңтарынан есепке алынады. Әр өңірден әр жас топтамасында 3-тен көп емес спортшылар қатыстырылады. Команда өкілі мандаттық комиссияға қатысушыларды тіркеу барысында атаулы өтінім, спортшының жеке куәлігін, жасөспірім спортшылар үшін туу туралы куәлік және растау құжатын ұсынады (оқу орнынан сурет анықтамасы).

8. Нәтижелерді бағалау жүйесі

8.1 Қазақстан Республикасының Чемпионаты Өскемен қаласында 2023 жылғы 10-16 ақпан аралығында өткізіледі.

Команда	Команда құрамасы			Сынақ		
	спортшылар	жаттықтырушы	төреші	әйелдер	ерлер	барлығы
Облыс	18	2	1	7	7	21

Сп. Клуб ЖСШМ	6	1	1	еркін		8
БЖСМ	8	1	1	3	3	10
Марапаттау						
		I -орын	II-орын	III-орын	Абсолюттік	
Кубок	9 дана	3	3	3	-	
Медаль	72 дана	22	22	22	6	
Диплом	81 дана	24	24	24	6	

БЖСМ спортшылары арасында сынақ 1 спортшыдан әр жас аралығында.

Жарыс бағдарламасы:

Спорт түрі	әйелдер					ерлер				
	12-13	14-15	16-39	40-59	60 және жоғары	12-13	14-15	16-39	40-59	60 және жоғары
Оқ ату	II-ВП,ПП		III-ВП,П П	III-ВП,П П	III-ВП,ПП	II-ВП,ПП		III-ВП,П П	III-ВП,П П	III-ВП,ПП
Күш гим-сы	Қолды бүгіп-жазу					Белтемірде тартылу				
	3 мин	4 мин				3 мин		4 мин		
Шаңғы	2 км	3 км	5 км	3 км	2 км	3 км	5 км	10 км	5 км	3 км
Эстафета	3 адам x (5ату + 3 км)					3 адам x (5 ату + 5 км)				
Келу күні 10.02	15.00-18.00 – мандаттық комиссия отырысы. 18.30 – бас төрешілік коллегиясының команда өкілдерімен отырысы.									
1 күн 11.02	-оқ ату, жарыстың ашылуы									
2 күн 12.02	-күш гимнастикасы									
3 күн 13.02	-эстафета оқ ату қорытындысы бойынша гандикаппен шаңғымен жарыс.									
4 күн 14.02	-шаңғы жарысы,									
5 күн 15.02	командаларды марапаттау, қорытынды, жабылу салтанаты									
6 күн 16.02	-кету күні									

Жарыс бағдарламасы ауа-райында байланысты өзгеруі мүмкін.

8.2 Кросстық көпсайыстан Қазақстан Республикасының Чемпионаты Астана қаласында 2023 жылғы 3-7 шілде аралығында өткізіледі.

Команда	Команда құрамасы			Сынақ		
	спортшы	жаттықтырушы	төреші	әйел	ерлер	барлығы
Облыс	18	2	1	7	7	21
Сп. Клуб ЖШСМ	6	1	1	еркін		8
БЖСМ	8	1	1	3	3	10

Кубок	9 дана	I -орын	II-орын	III-орын	Абсолюттік
		3	3	3	-
Медаль	72 дана	22	22	22	6
Диплом	81 дана	24	24	24	6

БЖСМ спортшылары арасында сынақ I спортшыдан әр жас аралығында.

Жарыс бағдарламасы:

Спорт түрі	әйелдер					ерлер				
	12-13	14-15	16-39	40-59	60 және жоғары	12-13	14-15	16-39	40-59	60 және жоғары
Оқ ату	II-ВП, ПП		III-ВП, П	III-ВП, П	III-ВП, ПП	II-ВП, ПП		III-ВП, ПП	III-ВП, П	III-ВП, ПП
Күш гим-сы	Қолды бүгіп-жазу					Белтемірде тартылу				
	3мин	4 мин				3 мин			4 мин	
Кросс	1 км		2 км	2 км	1 км	1 км	2 км	3 км	3 км	3 км
Келу күні 03.07	15.00-18.00 – мандаттық комиссия отырысы. 18.30 – бас төрешілік коллегиясының команда өкілдерімен отырысы.									
1 күн- 04.07	-оқ ату, жарыстың ашылуы									
2 күн- 05.07	-күш гимнастикасы									
3 күн- 06.07	-кросс									
4 күн- 07.07	-кету күні									

Жарыс бағдарламасы ауа-райында байланысты өзгеруі мүмкін.

8.3 Қазақстан Республикасының Роллерлік Чемпионаты Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавлов қаласында 2023 жылғы 01-06 тамыз аралығында өткізіледі.

Команда	Команда құрама			Сынақ		
	Спортшылар	Жаттықтырушы	Төреші	Әйелдер	Ерлер	Барлығы
Облыс	18	2	1	6	6	21
Спорт клуб ЖШСМ	6	1	1	еркін		8
БЖСМ	8	1	1	3	3	10

БЖСМ спортшылары арасында сынақ I спортшыдан әр жас аралығында.

Жарыс бағдарламасы:

Спорт түрі	әйелдер				ерлер			
	14-15	16-39	40-59	60 және жоғары	14-15	16-39	40-59	60 және жоғары
Оқ ату	III-ВП,ПП	II-ВП, ПП	III-ВП,ПП	III-ВП,ПП	III-ВП,ПП	II-ВП,ПП	III-ВП,П П	III-ВП,ПП
Күш гим-сы	Қолды бүгіп-жазу				Белтемірде тартылу			
Роллер	5 км	3 км	2 км		10 км	5 км	3 км	
Келу күні-01.08	15.00-18.00 мандаттық комиссия отырысы. 18.30 бас төрешілік коллегиясының команда өкілдерімен отырысы.							
1 күн-02.08	оқ ату							
2 күн-03.08	күш гимнастикасы							
3 күн-04.08	роллер жарысы							
4 күн-05.08	командаларды марапаттау							
5 күн-06.08	-кету күні							

8.4 Қазақстан Республикасының Кубогі ШҚО облысы, Өскемен қаласында 2023 жылғы 19-24 желтоқсан аралығында өткізіледі

Команда	Команда құрамасы			Сынақ		
	спортшылар	жаттықтырушы	төреші	әйелдер	ерлер	барлығы
Облыс	18	2	1	6	6	21
Спорт клуб ЖШСМ	6	1		еркін		7
БЖСМ	8	1	1	3	3	10

БЖСМ спортшылары арасында сынақ 1 спортшыдан әр жас аралығында.

Жарыс бағдарламасы:

Түрі	әйелдер				еркектер					
	1 2 - 1 3	14-15	16-39	40-59	60 және жоғары	12-13	14-15	16-39	40-59	60 және жоғары
Оқ ату	II-ВП,П П	III-ВП,П П	III-ВП,П П	III-ВП,ПП		II-ВП,ПП	III-ВП,П П	III-ВП,П П		III-ВП,ПП
Күш гим-сы	Қолды бүгіп-жазу				Белтемірде тартылу					
	3 мин	3 мин	4 мин		3 мин	4 мин				
Шаңғы	2 км	3 км	5 км	3 км	2 км	3 км	5 км	10 км	5 км	3 км

Келу күні- 19.12	15.00-18.00 – мандаттық комиссия отырысы. 18.30 – бас төрешілік коллегиясының команда өкілдерімен отырысы.
1күн-20.12	-оқ ату, жарыстың ашылуы
2күн-21.12	-күш гимнастикасы
3 күн-22.12	-шаңғы жарысы
4 күн-23.12	командаларды марапаттау
5 күн-24.12	-қайту күні

Жарыс бағдарламасы ауа-райында байланысты өзгеруі мүмкін.

9. Медициналық-санитарлық қамтамасыз ету

Жарысты ұйымдастырушылар республикалық жарысты медициналық жағынан қамтамасыз етеді. Ұйымдастырушы зардап шегушілерді эвакуациялау үшін медициналық қызмет көрсетуге және көліктік жабдықпен қамтамасыз етуге міндетті. Ұйымдастырушы сөре мен мәре орындарына «жедел көмек» машинасының өтуіне жолдың болуын қамтамасыз етуге міндетті.

Медициналық қызмет көрсетудің негізгі міндеттері:

–Сөре мен мәре орындарына, тамақтану және қатысушыларды орналастыру орындарында санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтауға бақылау;

–Спорттық жарақаттың алдын алу;

–Қатысушыларға алғашқы медициналық көмек көрсету, зардап шегуші қатысушыларды эвакуациялау. Медициналық персонал қажетті жабдықпен жарыс алаңына келіп. Бас төрешінің рұқсатына дейін мәреде тұруы тиіс.

- Командаларды бөлек және қауіпсіз жатын орынмен және тамақпен қамтамасыз ету (мүмкіндігінше жарыс өтетін жерге жақын);

- Санитарлық үй-жайларды жеке гигиена құралдарымен (сұйық сабын, антисептиктермен) қамтамасыз ету.

10. Допингке қарсы қамтамасыз ету

Дүниежүзілік допингке қарсы агенттіктің (бұдан әрі – ВАДА) нормаларына сәйкес барлық жастағы бүкіл спортшылар ҚРК, ҚРЧ, сондай-ақ республикалық жарыстарда допинг-бақылауға алынуы мүмкін. Барлық спортшылар ВАДА-ның допингке қарсы кодекс ережелерін сақтауы тиіс. Спортшының допинг тест тапсырудан бас тартуы немесе келмеуіне байланысты оған ВАДА-ның допингке қарсы кодекс нормаларына сәйкес санкциялар (спортшыны толық шектетуге дейін) қолданылуы мүмкін.

11. Төрешілер алқасының сандық құрамы

«Қазақстан Республикасының Президенттік сынақ және Президенттік көпсайыс Федерациялар Одағы» ЗТБ қағидасының негізінде 20-25 адамнан

төрешілер алқасы жасақталады. Оның құрамында: бас төреші, бас төрешінің орынбасары, бас хатшы, бас хатшының орынбасары, 2 стартер, 2 стартердің көмекшісі, мәредегі аға төреші, мәредегі төреші (қатысушылардың келуі), аға хронометрші, хронометршілер, хатшылар, хабарлаушы төрешілер, жарыс коменданты, қатысушылардың жанындағы төрешілер, кешенді жекпе-жектен төрешілер, бас төреші құқығындағы дәрігер болуы керек.

12. Өтінімдер берудің тәртібі мен мерзімі

Қатысушылардың саны, келу және кету күндері көрсетілген алдын ала өтінім жарыс басталардан 15 күн бұрын жарыстың бас хатшысына тапсырылады.

Жарысқа қатысушылардың рұқсаты, өтінімдер құжаты арқылы жарысқа қатысуға алдын-ала дайындық өткен, дәрігердің рұқсатын алған және медициналық сақтандыру полисі бар тұлға жіберіледі. Атаулы өтінімдер спортшыны жарысқа ұсынған ұйыммен жарыс ережелері мен шарттарына сай жасалуы тиісті.

Қосымша өтінімдер мен қайта өтінімдер белгіленген тәртіпте бірінші спорт түрі басталуына бір сағаттан кем емес уақыт қалғанша дейін берілуі тиіс.

Өтінім уақытылы берілмеген жағдайда, қабылдаушы тарап қатысушыларды орналастыру үшін жауап бермейді.

Қатысушы ұйым жарыс басталардан 5 күн бұрын және кешіктірмей, қатысушылардың туған күндері көрсетілген өтінімді жарыс хатшысына жіберуі тиіс.

Қатысушылардың нөмірлері көрсетілген, дәрігер рұқсатымен ақырғы өтінім жарыс хатшысына, жеребе басталардан 6 сағат бұрын және кешіктірілмей беріледі.

13. Қатысушылармен төрешілерді қабылдау шарттары

13.1. Жеңімпаздар мен жүлдегерлерді (кубоктар, медальдар және дипломдармен) марапаттау бойынша шығындарды Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Спорт және дене шынықтыру істері комитетінің «Спортты дамыту дирекциясы» РМҚК өтейді.

13.2. Спорт жабдықтарымен қамтамасыз ету, жарыстарды ұйымдастыруына Облыстық дене шынықтыру және спорт басқармасы жауапты.

13.3. Облыстардың, қалалардың құрама командаларының және төрешілерінің келіп-кетуі, тамақтануы, қонақ үйде тұруы бойынша шығындар жіберуші мекеме есебінен.

13.4. Төрешілердің еңбек ақысын төлеу бойынша шығындарды Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Спорт және

дене шынықтыру істері комитетінің «Спортты дамыту дирекциясы» РМҚК есебінен.

13.5. Мемлекеттік жаттықтырушы және команда басшысының келіп-кетуі, тамақтануы, қонақ үйде тұруы бойынша шығындар Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Спорт және дене шынықтыру істері комитетінің «Спортты дамыту дирекциясы» РМҚК есебінен.

14. Жарыстың чемпиондары мен жүлдегерлерді марапаттау тәртібі

1,2,3 орын иеленген командалар кубок және дипломмен марапатталады. Барлық жас топтамаларында жеке біріншілікте жүлдегер мен жеңімпаз медаль және дипломмен марапатталады, эстафеталарда тиісті дипломдарымен марапатталады.

Марапаттау					
		I -орын	II-орын	III-орын	Абсолюттік
Кубок	9 дана	3	3	3	-
Медаль	72 дана	22	22	22	6
Диплом	81 дана	25	25	25	6

Абсолюттік чемпион ерлер мен әйелдер арасындағы жеңімпаздар медальдар және дипломдармен марапатталады.

Ескертпе: жас топтамасының құрамы 3 қатысушыдан кем болған жағдайда, жеке біріншілік есептелмейді, қатысушылар басқа жас топтарымен біріктіріледі.

15. Наразылық көрсету тәртібі және оны қарау

Ереже мен шарттың бұзылғаны байқалған уақыттан 30 минуттан кеш емес уақытта спорт түрі бойынша аға төрешіге, рефери немесе бас төреші орынбасарына команда өкілі ауызша арызданады, спорт түрі аяқталғанға дейін.

Егер ауызша арыздан шешім қабылданбаса немесе өкіл қанағаттанбаған жағдайда, ол өз арызын жазбаше түрде бас төрешінің қабылдаған шешімінен кейін бір сағат ішінде немесе спорт түрі аяқталғаннан кейін жарыс басшысының атына білдіре алады, ал жарыс қорытындысына байланысты наразылығын – жарыстың бейресми қорытындысын информациялық экранға шығарғаннан кейін бір сағат ішінде.

Наразылық танытылған қорытынды жарыс басшысы немесе Апелляциялық жюри (егер наразылық жюриға ұсынылса) шешіміне дейін бекітілмейді

Қатысушы жарыс басшысы немесе апелляциялық жюри шешіміне дейін, жарысқа БТА шешімімен «наразылық бойынша» қатыстырылады.

16. Жарыстарға қатысушылар мен төрешілердің келу және қайту күндері

Келу күні	15.00-18.00 – мандаттық комиссия отырысы. 18.30 – бас төрешілік коллегиясының команда өкілдерімен отырысы.
1 күн	-оқ ату, жарыстың ашылуы
2 күн	-күш гимнастикасы
3 күн	-эстафета оқ ату қорытындысы бойынша гандикаппен шанғымен жарыс.
4 күн	-шанғы жарысы,
5 күн	командаларды марапаттау, қорытынды, жабылу салтанаты
6 күн	-кету күні.

Жарысқа төрешілер бір күн бұрын келіп, жарыс орынын тексеріп, өзгертулер енгізіп, талапқа сай, толық қанды жұмыс атқарады. Жарыс аяқталған соң, келесі күні қайтады.

Осы ереже жарысқа ресми шақыру болып табылады!